

REYNELLIN UUDEN KIELELLISEN KEHITYKSEN TESTIN SUOMENKIELINEN VERSIO

Lasten kielellisten vaikeuksien varhainen tunnistaminen on ensiarvoisen tärkeää myöhempien kielellisten ongelmien ja oppimisvaikeuksien ehkäisemisen kannalta. Suomessa ongelmana on edelleen se, että päteviä suomenkielisiä arviointimenetelmiä on vähän. Tässä artikkelissa esitellään uutta Reynellin kielellisen kehityksen testiä ja sen mukauttamista suomen kieleen.

Sari Kunnari, professori, Humanistinen tiedekunta, Logopedian tutkimusyksikkö ja Lapsenkielen tutkimuskeskus, Oulun yliopisto
Leila Paavola-Ruotsalainen, tutkijatohtori, Humanistinen tiedekunta, Logopedian tutkimusyksikkö ja Lapsenkielen tutkimuskeskus, Oulun yliopisto
Lea Nieminen, tutkimuskoordinaattori, Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta, Soveltavan kielentutkimuksen keskus, Jyväskylän yliopisto
Päivi Torvelainen, yliopistonlehtori, Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta, Opettajankoulutuslaitos, Jyväskylän yliopisto
 Kuvat Hogrefe Psykologien Kustannus Oy

Lasten kielenkehitys etenee kumuloi-
tuen -varhaisemmat taidot luovat poh-
jaa myöhemmin ilmaantuville taidoil-
le. Valtaosalla lapsista kielelliset taidot
kehittyvät sujuvasti, mutta eriaisteisia kielen
kehityksen pulmia raportoidaan esiintyvän
2–19 prosentilla lapsista (Law, Boyle, Harris,
Harkness & Nye, 2000; Nelson, Nygren,
Walker & Panoscha, 2006). Variaatio varhais-
essa kielenkehityksessä on suurta. Se on
seurausta erilaisista lapsen (esim. muistin
kehitys, tiedon prosessointinopeus) ja hänen
elinympäristöönsä (esim. perheen sosioeko-
nominen asema, lapselle suunnatun puheen
määrä ja laatu) liittyvistä tekijöistä (Fletcher
& O’Toole, 2016).

Suomalaislasten kielellisten taitojen
arviointi ja kielellisten vaikeuksien tun-
nistaminen on haasteellista luotettavien
ja laajaan suomenkieliseen normiaineis-
toon perustuvien arviointimenetelmien
puutteen vuoksi. Erityishaasteen tähän tuo
monikielisen ja -kulttuurisen väestöosan
yleistyminen maassamme. Suomessa alle
kouluikäisistä lapsista ulkomaalaistaustai-
sia on 10,3 prosenttia. Pääkaupunkiseu-
dulla heidän osuutensa on jo 25 prosenttia
(Tilastokeskus, 2018).

Suomenkielinen Uusi Reynellin kielel-
lisen kehityksen testi pohjautuu The New
Reynell Developmental Language Scales -
testiin (NRDLS), joka on tunnetun ja laajasti
käytössä olleen lapsenkielen arviointimenet-
elmän neljäs versio (Edwards, Letts & Sinka,
2011). NRDLS-testi on kehitetty sekä kliinisen
työn että tieteellisen tutkimuksen tarpei-
siin. Edellisten versioiden tavoin se jakautuu
sekä ymmärtämisen että tuottamisen tehtä-
viin. Testin neljännen version painopiste on
edelleen sanastossa ja kielen eri rakenteis-
sa. Ymmärtämisen tehtävät sisältävät 72 ja
tuottamisen tehtävät 64 testiosiota. Testin
ensimmäisissä osissa käytetään edelleen
esineitä, koska ne auttavat ylläpitämään lap-
sen mielenkiintoa ja tarkkaavuutta. Myöhem-
missä osissa tarkkaavuuden ylläpitämiseen
käytetään värikkäitä ja kiinnostavia kuvia.
Testin uusi suomenkielinen versio noudattaa
samaa rakennetta ja periaatteita.

Osa NRDLS-testin neljännen version
tehtävistä on täysin samoja kuin aiemmissa-
kin versioissa, mutta testiin on lisätty myös
täysin uusia tehtäviä. Niissä on pyritty hu-
mioimaan ne kielen rakenteet, jotka ovat
tutkimusten mukaan merkityksellisiä las-
ten kielellisten vaikeuksien tunnistamisessa.
Testissä on myös pyritty aikaisempaa parem-
paa läpinäkyvyyteen osoittamalla selkeästi,
mitä kielen osa-alueita eri osatellit arvioi-
vat. Lisäksi ymmärtämisen ja tuottamisen
tehtäviin on sisällytetty toisiaan vastaavia
osatestejä, jotta testaaja saisi enemmän tietoa
lapsen niin sanotuista orastavista taidoista
eli rakenteista, jotka hän jo ymmärtää, mutta
ei vielä tuota.

Testin suomenkielinen versio

Kielellisen kehityksen tes-
tien siirtäminen kielestä
toiseen on aina haastava
tehtävä, koska testeissä kes-
kitytään yleensä testattavan
kielen kannalta relevanttei-
hin rakenteisiin ja niiden
omaksumisjärjestykseen.
Toiselle kielelle muokata-
essa vain testin perusidea
voidaan säilyttää, mutta ra-
kenne- ja muotovalikoima
on muutettava kielikohtai-
seksi, koska samojen mer-
kitysten ilmaisemiseen
käytetään eri kielissä eri
rakenteita. Esimerkiksi in-
doeurooppalaisissa kielissä
asioiden välisten suhteiden ilmaisemiseen
käytetään prepositioita ja kiinteää sanajär-
jestystä, kun taas suomen kielessä suhteita
ilmaistaan pääasiassa sijamuodoilla eikä
sanajärjestyksellä ole samanlaista tehtävää.
Pyrkimyksenämme oli, että alkuperäistestin
sisältämät kielelliset merkitykset tulisivat esi-
le myös suomenkielisessä versiossa, vaikka
rakenteet ovatkin erilaisia. Esimerkiksi alku-
peräinen osio, jossa testattiin pronominiin
him/her ja himself/herself ymmärtämistä
kysymyslauseilla (Is the father washing him?
vs. Is the father covering himself?), korvattiin
suomalaisversiossa verbien aktiivi- ja passiivi-
muotojen vaihtelulla (Isä pesee poikaa vs. Isä
peittelee nukkumaan). Rakenteen muutta-
misella varmistettiin, että myös suomenkie-
lisessä versiossa testattiin kykyä ymmärtää
tekijän ja tekemisen kohteen ero.

Uuden Reynell-testin suomenkielisen
version suunnitteluun lisähaasteen toi se,
että kustantaja ei sallinut testissä käytettä-
vien kuvien muuntelua. Niinpä suomen kie-
len kannalta relevantteiksi katsotut rakenteet
piti sovittaa yhteen kuvissa esille tulleiden
merkitysten kanssa. Jos kuvien muokkaus
ja lisääminen olisi ollut mahdollista, esimer-
kiksi nominien ja verbien taivutusmuotojen
tuottamista ja ymmärtämistä testaavia teh-
täviä olisi saatu mukaan nykyistä enemmän.

Suomenkielisen testin normit perustuvat
laajaan (N=567) 2;0–7;5-vuotiailta tyypillisesti
kehittyviltä lapsilta vuosina 2017–2019 kerät-
tyyn aineistoon. Normiaineisto jaettiin yh-
teentoista ikäryhmään (2;0–2;5, 2;6–2;11 jne.).
Testiin ei otettu mukaan alle kaksivuotiaiden
lasten aineistoa, koska näin nuorilta lapsilta
on erittäin vaikea kerätä luotettavaa tietoa
tämänkaltaisella testillä. Aineiston keruuta
koordinoivat ja testaajia kouluttivat Oulun
yliopiston Lapsenkielen tutkimuskeskukse-
ssa työskentelevät testinkehittäjät. Aineistoa
keräsivät logopedian syventävän vaiheen
opiskelijat, tohtorikoulutettava, kliinistä työtä
tekevät puheterapeutit sekä testinkehittäjät

itse eri puolilta Suomea niin
kaupungeista kuin maaseudulta.

Opas monikielisten lasten arviointiin

Uudessa testiversiossa on myös Opas moni-
kielisten lasten arviointiin (engl. Multilingual
Toolkit). Oppaaseen on koottu ohjeita moni-
kielisten ja -kulttuuristen lasten kanssa työskentele-
ville ammattilaisille, jotka haluavat
muokata testin materiaaleja ja käyttää niitä
arviointin tukena sellaisten lasten kanssa,
joiden äidinkieli on muu kuin kyseisen testin
kieli. Oppaan tavoitteena on antaa esimerkkejä
mahdollisista muokkauksista ja ohjata
ammattilaiset monikielisyyttä koskevan teo-
riatiedon ja kirjallisuuden pariin.

Lähteet

- Edwards, S., Letts, C. & Sinka, I. (2011). *The New Reynell Developmental Language Scales*. London: GL Assessment Limited.
- Fletcher, P. & O’Toole, C. (2016). *Language development and language impairment: A problem-based introduction*. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Law, J., Boyle, J., Harris, F., Harkness, A. & Nye, C. (2000). *Prevalence and natural history of primary speech and language delay: findings from a systematic review of the literature*. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 35, 165–188.
- Nelson, H. D., Nygren, P., Walker, M. & Panoscha, R. (2006). Screening for speech and language delay in preschool children: systematic evidence review for the US Preventive Services Task Force. *Pediatrics*, 117, e298–319.
- Tilastokeskus (2018). Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne. Vuosikatsaus 2018. Helsinki: Tilastokeskus. Haettu 2.10.2019 osoitteesta http://www.stat.fi/til/vaerak/2018/02/vaerak_2018_02_2019-06-19_tie_001_fi.html

Uusi Reynell
Kustantaja Hogrefe Psykologien Kustannus Oy
julkaistaan joulukuussa 2019